

 24 mei 2017

Het schaap met vijf poten

Platformbijeenkomst Wijzer in geldzaken, 23 mei 2017, Amsterdam

Nederlandse werknemers leven in een wereld van grote veranderingen. De flexibele arbeidsmarkt, nieuwe technologie, een hogere pensioenleeftijd... Tegelijkertijd wordt ook buiten hun werk een stevig beroep op ze gedaan. Zorg voor de kinderen, mantelzorg voor ouders of anderen. De moderne werknemer moet steeds meer een *Schaap met vijf poten* zijn. Over de uitdagingen en vragen die hierbij horen ging de platformbijeenkomst van Wijzer in geldzaken op 23 mei 2017 in het College Hotel in Amsterdam.

www.financieelgezondewerknemers.nl

De bijeenkomst was ook het moment waarop Hare Majesteit Koningin Máxima, voorzitter Michaël van Straalen van MKB-Nederland en ondernemer Ad Bergwerff de nieuwe website financieelgezondewerknemers.nl lanceerden. De website is een initiatief van Wijzer in geldzaken, [het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#), [Nibud](#), [Divosa](#) en [NVVK](#). Deze site biedt werkgevers gerichte informatie over het voorkomen van en omgaan met financiële problemen van hun werknemers.

Hoewel de hulp in Nederland goed geregeld is, trekken mensen met financiële problemen vaak te laat aan de bel, vertelde eveneens aanwezige staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De werkgever kan een belangrijke rol spelen bij het signaleren van problemen en het bieden van hulp. Voorzitter Michaël van Straalen van [MKB-Nederland](#) zei dat werkgevers hun werknemers graag willen helpen, maar dat ze vaak niet weten hoe ze dat kunnen doen. “Financiële onderwerpen houd je graag voor jezelf. Ze worden vaak niet benoemd terwijl er wel signalen zijn dat dingen niet goed gaan. We moeten juist onze ogen openen. Hoe eerder je erbij bent, hoe makkelijker het gesprek is.”

Financiële fitheid is een voorwaarde om mee te kunnen gaan in veranderingen op de arbeidsmarkt. Nederlanders die hun financiën op orde hebben zijn weerbaarder als er een beroep op ze wordt gedaan als het gaat om mantelzorg.

Een leven lang werken, leren, zorgen en genieten

Een panel met experts ging vervolgens in gesprek over de vraag hoe we een leven lang werken, leren, zorgen en genieten kunnen combineren. Naast Kim Putters, directeur van [het Sociaal en Cultureel Planbureau](#), namen Marjolein van Lonkhuijzen,

projectleider bij [CNV Geldzorg](#), Henrike de Jager adviseur arbeidsvoorwaarden bij [Nederlandse Gasunie](#) en Jos Sanders, Senior Onderzoeker bij [TNO](#), deel aan het panel.

Voor de zekerheid

Bijzonder hoogleraar Monique Kremer, werkzaam bij [de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid](#), zette in een presentatie een aantal feiten over de Nederlandse arbeidsmarkt op een rij. Circa 20% van de werkenden heeft een tijdelijk contract en 10% is zzp'er. Daarmee is Nederland Europees kampioen flexwerk.

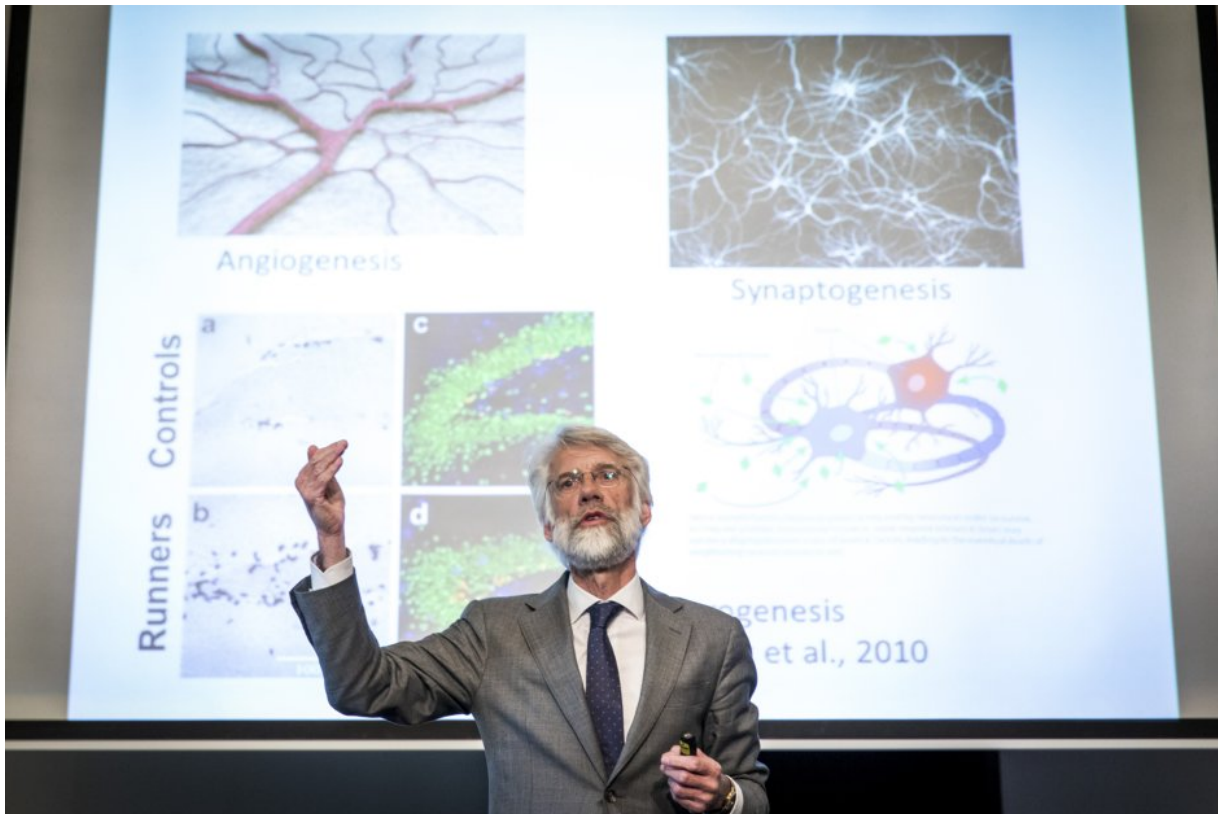
Van de medewerkers met een tijdelijk contract blijkt uit onderzoek dat het merendeel eigenlijk meer zekerheid zou willen. 80% wil liefst een vast contract. Bij de zzp'ers is er een grote diversiteit in wensen en redenen om te kiezen voor het zzp'erschap. Circa 20% van de zzp'ers is noodgedwongen zzp'er, maar er zijn ook heel veel zelfstandigen die hier bewust voor hebben gekozen. Daarmee heeft het fenomeen ook een belangrijke culturele component, aldus Kremer. "Veel zzp'ers doen dit omdat ze hun werk leuk vinden, autonomie willen, eigen baas willen zijn."

De toegenomen flexibiliteit leidt volgens Kremer tot een aantal knelpunten in de economie omdat mensen die geen financiële zekerheid hebben voorzichtig worden met het maken van financiële keuzes. Flexwerkers gaan bijvoorbeeld niet op vakantie als hun contract afloopt. Ze hebben minder mogelijkheden om een huis te kopen en stellen soms zelfs het krijgen van kinderen uit.

De regelgeving in Nederland lijkt een belangrijke rol te spelen bij de opkomst van flexwerk. Hoewel het niet eenvoudig is om de regelgeving te veranderen zijn er wel nieuwe vormen van zekerheid nodig, constateerde Kremer. Voor zzp'ers zouden de fiscale voordelen voor deze groep kunnen worden ingezet voor een beter vangnet. Vooral omdat deze voordelen oorspronkelijk bedoeld zijn om noodzakelijke verzekeringen, zoals een arbeidsongeschiktheidsverzekering, af te sluiten.

Hoe worden we wijzer?

Neuropsycholoog Erik Scherder, bekend van de boeken Laat je Hersenen niet zitten en Singing in the brain, ging in op de vraag wat we zelf kunnen doen om onze hersenen op peil te houden. De hoogleraar dicht een grote rol toe aan de prefrontale cortex, het voorste deel van onze hersenen. Dit deel controleert de rest van ons brein, we hebben het nodig om de gevolgen van ons gedrag te kunnen overzien.

Het is heel belangrijk voor het brein om actief te blijven en jezelf uit te dagen. Dit is goed te zien in de prefrontale cortex. “Weerstand overwinnen is goed voor de hersenen, meer bloedvaten, meer synapsen, het brein wordt complexer”, zei Scherder.

Dit zou kunnen worden opgevat als een pleidooi dat het juist positief is dat mensen veel op hun bord hebben liggen tegenwoordig. Maar Scherder maakte ook duidelijk dat stress en zorgen een grote negatieve impact hebben in de hersenen. De verbindingen in het brein zijn bij kinderen die opgroeien in armoede bijvoorbeeld zwakker.

Hoe vinden we dan de balans tussen te veel en te weinig uitdaging? Een actieve levensstijl is in ieder geval heel belangrijk. Elke dag een half uur stevige inspanning, leidt tot versterking van de verbindingen in het brein. Stevig doorlopen, of fietsen, als het maar echte inspanning is. En is het ooit te laat? Nee, ook het brein van gepensioneerden heeft nog profijt van een nieuwe start, echter hoe eerder je begint, hoe beter!

Het schaap met vijf poten zal zijn leven lang werken, leren, zorgen en genieten.